

JURAJ ČERVENÁK
PRE HRST'
DUKÁTOV

Kapitán Stein a notár Barbarič
vyšetrujú zločin v kremnickej mincovni

PRE HRSTĚ
DUKÁTOV

JURAJ ČERVENÁK

PRE HRST'
DUKÁTOV

*Kapitán Stein a notár Barbarič vyšetrujú
zločin v kremnickej mincovni*

slovar

Text © Juraj Červenák 2021
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2021

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-5322-8

KAPITOLA PRVÁ

*V údajne opustenej veži je živo, až kým
nevítaný hosť nepokazí zábavu.*

Uprostred noci horel hlboko v lesoch oheň.

Plamene vytrhávali z tmy starú kamennú vežu s deravou strechou. Stála na balvanmi posiatom zráze nad kľukatou dolinou Žitavy, ktorá oddeľovala Tríbeč na severe od Inovca na juhu. Popri rieke sa vinula cesta z Malých Topoľčian do Novej Bane. Cez deň na nej bývalo rušno, ale každý kuppec, furman, potulný tovariš, posol či iný pocestný si dával sakramentský pozor, aby ho v týchto končinách nezastihol súmrak. Veža bola opradená strašidelnými povestami – o krvilačných lupičoch a strigách, o démonoch snoriacich po ľudských dušiach, bludičkách, čertoch, židoch, cigánoch a ďalších hrôzach, pri ktorých sa obyvatelia nie až tak vzdialených dedín horlivo prežehnávali.

Dnes tu však predsa niekto nocoval, dokonca rovno pri zlorečenej veži. Na dôvažok neprejavil ani najmenšiu snahu správať sa nenápadne, nečušal ako voš pod chrastou, aby neprebudil temné mocnosti v hore. Naopak – od blízkych svahov sa odrážali ozveny divého smiechu a spevu, rozliehalo sa bubnovanie a kvílenie gájd, na ošarpanom múre veže sa zvjali tiene tancujúcich postáv. Pravda, muzika dávno stratila jednotný rytmus i melódiu a hlasy čoraz viac pripomínali zverský škrekot a brechanie. Poverčivý človek by ich mal za čertovské vytie a zaklínadlá vykrikované v bezbožnom tranze.

Nebol by ďaleko od pravdy.

Veža kedysi strážila cestu a ešte za čias kráľa Korvína v nej sídlili vyberači mýta. Neskôr ju páni z Malých Topoľčian a neďalekého Hrušovského hradu využívali ako po-

lovnícky hrádok, ale po Moháči nastali pohnuté časy šľachtických vojen a rebélií a odvtedy veža neslúžila žiadnemu prospešnému účelu, dokonca ani ako vartovka proti Turkom. Ľudia ju začali nazývať Živánska turňa, podľa zbojníkov, čo sa v nej z času na čas zahniezdili.

Postupne chátrala. Trámové podlažia vnútri ešte ako-tak držali, ale drevená ochodza so zábradlím, ktorá obiehala najvyššie poschodie, už spráchnivela a vstúpiť na ňu znamenalo istý pád do hĺbky dobrých desiatich siah. Na prízemí nemala dvere, jediný vchod tvorili úzke dvere na prvom poschodí. Kedysi k nim zrejme viedol drevený mostík, jednoduché schody či azda iba rebrík, ktorý sa v prípade nebezpečenstva dal vtiahnuť dovnútra. Dnes na to slúžila obyčajná ostrva – kmeň jedle s konármi osekanými akurát tak, aby sa po nich dalo vyliezť.

Pod šikmo opretým osnatým drúkom visela mladá žena s rukami zviazanými nad hlavou. Stále dýchala, no hlava jej vyčerpane odkväcla na obnažené prsia a kolená zmäkli, takže povraz rozdielal zápästia do krvi. Zo zvyškov ošklbaných šiat, prezrádzajúcich prostý poddanský pôvod, zreteľne vystupovalo veľké oblé brucho. Zajatkyňa bola v požeňnanom stave, hoci za týchto okolností mohla o priazni Všemohúceho právom pochybovať.

Okolo ohňa poskakovala iná žena, o čosi staršia, ale na rozdiel od polomŕtveho dievčaťa kypiaci nespútaným životom. Bola rozpálená pálenkou, tancom a besnými vášňami, havranie vlasy jej vírili okolo hlavy, z roztrhutej sukne vyľetovali lýtka, kolená a kedy-tedy biele stehno, prsia kypeli zo živôtika s uvoľneným šnurovaním. Už sa ani nesnažila spievať, len výskala a divo sa rehotala, pri každom skoku a zavrtení vycierala zuby a blýskala očami.

Na bubon a gajdy hrali – alebo sa o to aspoň pokúšali – dvaja opilci. Tretí chlap, len o málo triezvejší, sa s hvízdaním a tleskaním natriasal okolo tanečnice. Zjavne sa snažil dať ostatným na známosť, že dnes má na ňu nárok práve on alebo prinajmenšom chce ísť prvý.

Štvrtý muž sedel na polene a opieral sa o zubatý zvyšok múra, ktorý kedysi obkolesoval neveľkú plošinu pred vežou. Na rozdiel od svojich kumpánov, halabala dogabaných v hocičom, čo sa im podarilo ukradnúť alebo stiahnuť z mŕt-

vol svojich obetí, on mal na dolománe navlečený krúžkový pancier a vedľa seba okrem šable a pištole položený aj šišak, aký nosili uhorskí husári. Po kraji sa túlalo veľa prepustených žoldnierov či zbehov, pravdepodobne bol jedným z nich. Hoci aj on popíjal z otlčeného džbána, nepôsobil opito a k primitívnej zábave sa nepridal. Vlastne sa zdalo, že strigu ani roztatárených druhov nevníma. Temnými očami zapadnutými hlboko do lebky sa díval do plameňov olizujúcich sčerneté dno kotla na trojnožke.

„Je čas,“ povedal náhle, odložil prázdny džbánok a vstal. „Začnime.“

Síce nezvýšil hlas, ale bubon v mihu zmĺkol, gajdy protívne zakvičali a sfúkli. Chlap, čo tlieškal žene do rytmu a pokúšal sa krepčiť, zvesil ruky a zvrtol sa k veliteľovi s hlavou medzi plecami a výrazom zahriaknutého psa. Len bosorka výzvu prepočula a bola by sa ďalej vykrúcala, ale muž v pancieri ju prudko zdrapil za lakeť. Mykla sa, ale zovretie nepovolilo a ozbrojencove nohy akoby zrástli s kameňom. Žena sa k nemu zlostne zvrtila a skrivila prsty s dlhými nechtami pripravená škriabať. Veliteľ si ju prudko pritiahol bližšie, opätoval jej planúci pohľad a zblízka zavrčal do spotenej tváre:

„Dost. Je poľnoc. Voda už vrije.“

Ešte raz sebou vzdorovito šklbla, no potom skrotla a vrátila sa myslou na zem.

„Dobre,“ hlesla zadychčane. „Dobre, Hayer. Začnime. Náš pán už čaká.“

Muž v pancieri zachmúrene prikývol a odsotil strigu k ohnisku. Zapotácala sa a spadla na všetky štyri, dobre že nevrátila do bublajúceho kotla. Vycerila zuby, ale prežrela, čo sa jej dralo na jazyk, a načiahla sa k haraburdám na rozprestretej koži. Keď vstala, v ruke držala nôž so zakrivenou čepeľou, podobný tureckému bičaku.

„Ste pripravení?“ zaškľabila sa ako šelma, čo práve pazúrmí prikvačila korisť a chystá sa jej prehryznúť krčnú tepnu. „Isto si chcete uctiť pravého vládcu všetkého, čo chodí po zemi alebo hnije pod ňou?“

„Čo sa pýtaš, akoby sme to robili prvý raz?“ odsekol Hayer. „Už sme sa mu zaprisahali minule, dnes naše spojenectvo nadobro spečatíme.“

„Spojenectvo?“ vyprskla bosorka. „Žiadny smrteľný červ nie je hoden nazývať sa jeho spojencom. Môžeš mu len pokorne slúžiť.“

„To rozhodne on sám, keď pokľakneme pred jeho trónom.“

„A k tomu dôjde, pretože sme zatratení,“ povedal chlap, ktorý pred chvíľou capím poskakovaním napodobňoval taneč. „Za to, čo sme napáchali, nikdy nedostaneme rozhrešenie. Aj keby sme naskutku putovali do Svätej zeme a pri výstupe na Golgotu si zodrali kolená do krvi, nakoniec prepadneme pekle.“

„A preto,“ prisvedčil Hayer temne, „porušíme Božie zákony takým spôsobom, že nás sám Lucifer prijme do svojich légii a povýši na pobočníkov. Dost' rečí.“ Pozrel na strigu. „Rob, čo treba.“

Striga si neurčito odfrkla, otočila sa a vykročila k zajatkyni. Tá sa práve prebrala a zažmúrila okolo seba. Keď sa jej podarilo zaostriť na čiernovlásku a nôž v jej dlani, horúčkovo sa lesnúce oči razom naplnila bezbrehá hrôza. Otvorila ústa k výkriku, ale kvôli rukám zviazaným nad hlavou sa jej z hrdla vydral iba bezmocný chrapot.

„Vydržte, nie sme všetci,“ rozhlíadol sa tanečník. „Kam sa podel Knapp?“

„Ty už si tiež naliaty ako cecok,“ zaškeril sa chlap s gajdami. „Šiel si za turňu vyprázdniť mechúr. Alebo skôr črevá, je tam už dost' dlho.“

„Pridlho,“ súhlasil bubeník a podozrievavo sa zamračil.

„Kurva mater!“ odtrhol veliteľ pohľad od spútanej ženy a začrel ho do tmy za vežou. „Knapp! Prestaň si tam mastiť kohúta! Nastal čas!“

Spoza turne sa však šírilo len ticho.

„Možno pustil do gatí a zdupkal,“ domnieval sa gajdoš. „Už minule mu ten recept príliš nevoňal. sotva oblizol lyžicu, zbledol ako suché hovno, dobre že sa nepogrcal.“

„Sprostosť, ten nikam nezdúchol,“ namietol bubeník. „Veď bol spitý ako čík, ledva stál na nohách. Skôr sa strepal do priekopy a teraz tam drichme vo vlastných sračkách.“

„Viem isto, že horšie ako predtým smrdieť nebude,“ odpľul si tanečník. „A ak si zlámal väzy, tiež dobre, ten zbabeľný všivák mi už riadne pil krv.“

„Bartoš,“ oboril sa naňho Hayer – trepezlivosť zjavne nepatrila k jeho silným vlastnostiam, „bež sa pozrieť, kde trčí.“

„Aj tak mi treba šťať,“ mykol oslovený plecami a vykročil doľava, kde sa medzi úpäťm veže a krivými stromami rastúcimi na svahu vinul úzky chodník. Po niekoľkých krokoch zmizol v tme.

„Prašiví psi, nebudeme na nich čakať,“ zašomral Hayer a obrátil sa k strige. „Začneš konečne?“

Čiernovláska s hnusným úsmevom prikrčila k zajatkyňi. Nôž zvierala tak pevne, až jej zbeleli hánky.

„Vládca pod zemou, knieža temnoty,“ zasyčala, „vypočuj svoju vernú otrokyňu! Ponúkame ti obeť, akými teba a pravých bohov uctievali dávne národy! Krv nevinného, mäso a srdce nepoškvrneného! Daj mne i týmto mužom silu, aby sme mohli...“

Bartoš za vežou zreval. Krátko a úsečne, no predsa v jeho hlase stihli začuť úľak i prenikavú bolesť. Všetci v tábore zdúpneli a začreli oči do tmy vyvierajúcej po stranách veže. Rozoznali však len balvany a spomedzi nich vyrastajúce kriaky a krivé stromy.

„Bartoš!“ zhúkol veliteľ.

Žiadna odpoveď.

„Bartoš, počuješ? Ozvi sa, kurva tvoja mať!“

Bartošova matka bola naozaj lacná radodajka z nitrianskeho predmestia; o to viac sa zlostil, keď mu niekto vynadal do skurvysynov. Tentoraz však neprotestoval. Vôbec sa neozval.

„Čo to má znamenať?“ zachripel gajdoš. „Kam sa tí dva ja podeli?“

„Možno si už po nich prišiel rohatý,“ povedal druhý muzikant, spustil bubon na remeni na zem a vytiahol z pútka na opasku meč s rovnou čepeľou.

Hayer sa rýchlo vrátil k miestu, kde donedávna sedel. Nasadil si šišak, opásal sa remeňom so šablou a nabíjajúcim kľúčom natiahol zámku pištole. Aj gajdoš položil svoj nástroj a zdvihol buzogaň s hlavicou pobitou hrdzavými ostňami.

„Obíď to z druhej strany,“ prikázal mu veliteľ tmleným hlasom a hlavňou pištole ukázal doprava, kde sa k východnému úpätiu veže primkýnali hranaté balvany nad nevyšokým, ale strmým zrázom.

„Dolámem si tam hnáty,“ hlesol gajdoš.

„Ak sa hneď nepohneš, dolámem ti ich sám,“ precedil veliteľ cez zuby. Chlap s kyjakom prežrel ďalšie námietky a šiel sa štverať na skaly.

Hayer sa otočil k bubeníkovi. „Vezmi svetlo.“

„Lampáš si odniesol Knapp,“ pripomenul chlap, ale bosorka už vytiahla spod kotla horiaci konár a podala mu ho. Neochotne si ho vzal a podľa pokynu veliteľovej pištole opatrne vykročil po chodníku. Hayer sa držal v bezpečnom odstupe za ním.

Poleno nebola žiadna fakľa, plamienky na ňom ledva sliepňali a každú chvíľu mohli zhasnúť. Za vežou vládla tma ako v hrobe – Knappov lampáš sa buď rozbil, alebo ho niekto náročky zhasol. Hayer a bubeník sa dívali pod nohy, lebo sa tu ľahko dalo potknúť o všade trčiace balvany či stúpiť do zradnej pukliny. Pôda sa mierne zvažovala k priekope, ktorá pretínala úzku šiju a oddeľovala tak turňu od stúpajúceho skalnatého hrebeňa. Silnejúci smrad naznačoval, že jama už dávno slúži inému účelu než ochrane veže.

Zvyšky múra na kraji priekopy čneli ako kamenné zuby. Chlap s mečom pred seba bojzhlivo natiahol ruku s horiacim konárom.

„Kristepane,“ spomenul si na vieru, ktorú dnes v noci plánoval nadobro zavrhnúť. Hayer k nemu podišiel a v chabom svetle posledného plamienka uvidel na zemi rozbitý lampáš. Len kúsok od neho sa na machom zarastenom balvane leskli kropaje čerstvej krvi.

„Kurva mater!“

V tom okamihu sa buk nad krvavým kameňom pohol. Aspoň sa im tak zazdalo v poslednom záchveve chabého svetla – keď totiž bubeník vylakane švihol konárom, plameň na ňom nadobro zhasol.

Útok prišiel tak rýchlo, že zrejme ani za denného svetla by nebolo v ľudských silách ho včas odvrátiť. Čosi kovovo cvenglo do dymiaceho polena a zrazilo ho v spŕške iskier na zem. Bubeník zakľal a rozohnal sa mečom, zaznelo však ostré syknutie a brucho mu pretala príšerná bolesť. S výkrikom sa zlomil v páse, klesol na kolená a v hrsti zovrel črevá kypiace z rany.

„Sukin syn!“ zreval Hayer a vystrel pred seba ruku s pištoľou.

V tme sa opäť niečo pohlo. Lúpežník stisol spúšť. Záblesk výstrelu na okamih vytrhol z čierňavy štíhlu postavu v tmavom kabátci, tmavom klobúku a s tmavou šatkou na tvári. Ako na potvoru, nachádzala sa dobré dva lakte mimo dráhy strely – olovená guľka neškodne plesla do stromu kde si na hrebeni.

Neviditeľná čepeľ zarinčala na dlhej hlavni a vyrazila pištoľ z Hayerových prstov. So zlostným výkrikom zaspätkoval, tasil šablú a naverímboha ňou švihol. Pošťastilo sa mu odraziť útočníkov výpad, ostria zaiskrili v temnote.

„Hayer!“ ozvalo sa sprava, zo skál podopierajúcich východnú časť veže.

„Prepadli nás!“ skríkol veliteľ. „Rýchlo sem!“

Muž, čo predtým gajdoval strige do tanca, sa odlepil od múra a chcel skočiť, no zrazu zahrkotali kamene uvoľnené neopatrnou nohou, lump zakliol, s hlasným druzgnutím kostí spadol a vzápätí sa už jeho prerývaný krik spolu s lozom skál vzdaloval dolu strminou.

Hayer pochopil, že zostal sám. Spätkoval po chodníku a šablou pred sebou vyšival železný ornament. V okamihu, keď naňho dopadlo mihotavé svetlo ohniska, vrazil plecóm do vráskavého kmeňa starého hrabu a len-len že sa neskrbáľal po svahu.

„Ukáž sa!“ zvolal. Chcel, aby to znelo odvážne, ale hlas mu preskočil.

Odpoveďou mu bolo skučanie zraneného bubeníka kde si pri priekope. Prosebný hlas však rázne umlčal úder ostrej čepele a rozhostilo sa ticho. Ani gajdoša, ktorý sa zrútil z východného zrázu, nebolo počuť. Buď stratil vedomie, alebo to už mal za sebou.

Hayer mal oči ako kolesá. Tma medzi úpäťm veže a balvanmi čnejúcimi skoro do výšky chlapa vyzerala ako portál do podsvetia. Nečudo, že keď z nej pomaly vykročil muž v maske a čiernom odeve, veliteľ zbojníkov sa neubránil myšlienke, že tento tvor sa nezrodil z lona smrteľnej ženy. Potom však sklonil pohľad k zabijakovým zbraniam. Lavá ruka zvierala dýku s rovnou čepeľou hádam na poldruha piade, pravá nezvyčajne dlhý tesák s hrozivými zubami na vnútornom oblúku zakrivenej čepele. V lúpežníkovej hlave sa náhle rozsvietilo.

„To si ty,“ zdvihol zrak a osmelil sa pozrieť do očí medzi maskou a klobúkom. „Viem, čo si zač. O tom zubatom tesáku som už počul, aj o pľuhe, čo ho nosí. Prezývajú ťa Hrdlorez.“

Ak čakal, že na to neznámy niečo povie, mylil sa.

„Skurvený lovec ľudí.“ Hayer sa snažil získať trochu času. „Potulný zabijak, nájomný vrah. Je pravda, že si niekde za Trenčínom vystopoval Krivého Klingáča s družinou a zmárnil ich všetkých do poslednej nohy? Celkom sám?“

Muž v čiernom to nepotvrdil ani nevyvrátil, nepovedal vôbec nič.

„Bartoš nedávno doniesol chýr, že si sa ukázal v Nitre, vybral si si tučnú odmenu za tlupu akindžiov, čo vyčínala v dedinách okolo Šurian a Komjatíc.“ Hayer zúžil oči. „Teraz ťa zlákala odmena za naše hlavy. Päťdesiat zlatých za mňa, päťdesiat za ostatných, to už je pekný peniaz, skromný človek z neho vyžije desať rokov. Lenže ty nie si skromný, nemám pravdu?“

Muž zvaný Hrdlorez mlčal. Stál zdanlivo uvoľnene, so sklonenými zbraňami, akoby lupičovo táranie otupilo jeho ostražitosť.

„Podaktorí si myslia, že si diabol,“ skrivil Hayer tvár do výrazu, ktorý považoval za odhodlaný. „Hovno. Si smrteľník. Môžeš krváčať a skapať.“

S posledným slovom sa odrazil od stromu a celou silou mávol šablou, mieril kamsi medzi protivníkovu hlavu a plece. Ako sa však ukázalo, Hrdlorez sa nenechal uchlácholiť; uskočil pred útočiacim ostrím tak hybko a sebaisto, akoby preňho čas plynul pomalšie. Čepeľ zaiskrila na balvane a zlomila sa.

„Kurva mať!“ zreval zmätený lotor. Viac nestihol, lebo súper doňho vrazil zboku tak mocne, že Hayer stratil rovnováhu a zosypal sa doluznak na chodník. Šišák mu zletel z hlavy, pancier zaštrkotal. Rýchlo sa pozviechal na všetky štyri, ale Hrdlorez sa už rozkročil za ním, sklonil sa a urobil prudký pohyb ľavou rukou. Ohavne to chruplo a Hayer znehybnel s otvorenými ústami. Vzápätí mu z nich vychrstla krv, oči sa obrátili stĺpkom a črty tváre ochabli.

Muž v čiernom vytrhol dýku z lúpežníkovho zátylku. Hayer padol tvárou na chodník. Hrdlorez sa narovnal, prekročil trasúce sa telo a zamieril k ohnisku pred vežou.

Čiernovlasá žena sa krčila vedľa ostrvy a oči jej liezli z jamôk. To, ako rýchlo a neľútostne cudzinec skoncoval so zbojníkmi, premenilo jej srdce na hrudu huspeniny. Už veľmi dlho nič podobné necítila. Väčšinou to bola ona, pred kým sa ľudia prežehnávali a skrývali.

Hrdlorez sa neponáhľal, rozvážne vstúpil do tábora a z čepelí v jeho rukách kĺzali rubínové kropaje. Strige zišlo na um, že zbytočne váhala, že sa už dávno mala dať na útek. Zároveň však cítila, že pred týmto človekom by neušla.

Lebo to zrejme vôbec nebol človek.

Muž v čiernom zastal a zadíval sa na zajatkyňu. Opätovane jeho pohľad, ale v jej výraze nebolo ani stopy po nádeji – ani na chvíľu neuverila, že ona by z tohto krviprelievania mohla vyviaznuť živá. Po líkach jej tiekli slzy a z hrude sa drali tlmené vzlyky. Keď neznámy sklonil zrak k jej bruchu, vyľakane sa strhla a keby sa dalo, celá by sa schúlila v najbližšom tieni.

Napokon Hrdlorez obrátil zrak k strige. Pozrela mu do očí a hlasno preglgla. Uverila, že sa jej naozaj podarilo vyvolať démona.

„Takže si prišiel,“ zachripela a pomaly sa vzpriamila.

Bez slova ju sledoval.

„Vypočul si moje vzývanie a zavítal na hostinu,“ pokračovala rozochveným hlasom. „Prezradíš mi svoje meno? Ktorého veliteľa pekelných légii Belzebub vyslal na povrch? Alebo si sa zjavil osobne, temný pane?“

Muž v čiernom zastokol dýku do okovanej pošvy za tmavozelenou šerpou, ktorou mal prepásaný dlhý kabátec s rukávmi po lakte. Striga to chybne považovala za dobré znamenie – krčovitá sa usmiala a v očiach pod čiernymi kučerami zasvietila nádej, že by sa mohla dožiť úsvitu. Neznámy si dvoma prstami stiahol šatku pod nos. Bol nečakane mladý, mal úzku, bledú tvár s vystupujúcimi lícnymi kosťami a dlho neoholeným strniskom. Kývol hlavou k ohnisku; z kotla sa valila para a voda hlasno frfotala.

„Čo si sa dnes chystala variť, ježibaba?“ Z jeho zdanlivo pokojného, ľadového hlasu sa žene vztýčili všetky chlpy a vlasy na tele. Premohla však triašku a urobila krok k cudzincovi, prikrčená ako človek, ktorý nemá istotu, či bude musieť zaútočiť, alebo sa vrhnúť na kolená.

„Pokrm pre bohov,“ odvetila. „Pre temných bohov, ktorým sa kedysi klaňalo celé ľudské pokolenie, ale potom museli pred tou cudzou, falošnou modlou odísť do hlbín.“

Zabijak zovrel tesák, až rukavica zaškrípala na koženom remienku, ktorým bola dlhá rukoväť omotaná. Bosorka si to nevšimla.

„Srdce nenarodeného,“ vycerila žlté zuby. „Ak si ten, za koho ťa považujem, určite vieš, akú nesmiernu silu získaš požitím nevinnej obete. Ešte stále to môžeme urobiť. Obetujeme tú hlupaňu a doprajeme jej pankhartovi zmysluplnú smrť. Bezťak by celý život iba živoril a hrdlačil na panskom. A keď sa nasýtiš, zasvätiť ti aj svoje telo. Môžeš si s ním robiť, čo sa ti zachce.“ Usmiala sa spôsobom, ktorý zrejme pokladala za zvodný.

Hrdlozreč si ju očami premeral od hlavy až k bosým špiňavým chodidlám, akoby jej ponuku skutočne zvažoval.

„Alebo si ma môžeš vziať hneď teraz,“ zapriadla sťa divá mačka. „Odlož zbrane, som pripravená.“

Vystrel k nej ľavú ruku s otvorenou dlaňou. Pozrela na ňu s istou nedôverou, ale potom urobila krok bližšie a nachiahla sa.

Prudko ju schmatol za zápästie. Vyľakane mu pozrela do tváre.

„Už si čosi podobné varila aj skôr,“ povedal. „Prinajmenšom raz.“

Neisto prikývla.

„Pre nich?“ neurčito pohodil hlavou.

„Áno, pre Hayera a ostatných.“

„Zvláštne.“

„Čo je zvláštne?“ spýtala sa a čosi ju primälo dodať: „Pane.“

„Tvrdila si, že je to zázračný pokrm. Nemali po ňom získať nadľudskú silu a nevidané schopnosti?“

Pochopila, kam tým mieri, no ešte sa z toho snažila vykrútiť. „Táto znalosť sa v našom rode šeptom odovzdáva z pokolenia na pokolenia. Kto na Luciferovu počesť zje srdce nenarodeného, stane sa polobohom. Alebo démonom, to nie je celkom isté. Nezraní ho žiadna zbraň, nespútajú žiadne okovy, nedotkne sa ho choroba ani nedostatok.“

„Niečo si z toho receptu musela vynechať, inak by sa tu tvoji kumpáni neváľali vo vlastnej krvi a hohnách.“

Pokúsila sa mu vymaniť, ale tak jej stisol predlaktie, že zaškrípali kosti – nikdy by nepovedala, že sa v chudej postave skrýva toľko sily. Zvrieskla a švihla mu druhou rukou proti krku. Stále v nej zvierala nôž, ktorým chcela rozparať tehotné dievča.

Hrdlorez ju prudko odstrčil a včas sa zaklonil, takže zakrivená čepeľ rozťala len vzduch pár palcov od jeho hrude. Striga nenávisťne zajačala, zvrtila sa a sťa kuna vyletela po ostrve ku dverám na poschodí veže. Než sa lovec ľudí nazdal, zmizla v útrobach stavby. Zreteľne počul, ako ho ženská preklína a pritom dupoce po vnútorných rebríkoch a podlažiach.

Mladík sa zamračil a šklblo mu perami, takže sa na chvíľu ukázali zaťaté zuby. Chvíľu rozmýšľal, potom s povzdychom obišiel ostrvu.

„Odstúp, Ancikrist!“ hlesla zajatkyňa. „Nedotýkaj sa ma! V mene Otca i Syna...“

„Upokoj sa. Prežiješ to. Možno aj tvoje dieťa.“ Objal ju voľnou rukou a tesákom prerezal povraz nad jej hlavou. Ochabla mu v náručí, načisto strpnutá a bezvládna, neschopná akéhokoľvek odporu. Pomaly ju zložil na zem.

„Zostaň tu. Vrátim sa.“

Nechápavo sa dívala, ako si strká tesák do vybíjaného závesníka na ľavom boku, kladie ruky na ostré konáre po stranách jedľového kmeňa a šterá sa do veže. Vnútri pod jeho čižmami zaškrípala trámová podlaha, ktorá bola zároveň stropom prízemnia, krátko nato vrzol rebrík vedúci na vyššie podlažia.

V bruchu tehotnej ženy sa niečo pohlo. Vypúlila oči a obe dlane položila na napnutú kožu. Nedbala na to, že putami rozodraté zápästia zanechávajú krvavé šmuhy. Do pôrodu podľa predpovede dedinskej babice zostávalo už len niekoľko dní. Ešte pred chvíľou neverila, že sa ho dožije. Teraz v nej skrsla maličká nádej.

Nad dolinou sa opäť rozľahol bosorkin škrek. Dievča zdvihlo zrak k vrcholku veže. Hlas nepochybne zaznieval z deravej ochodze kúsok pod prečnievajúcou strechou.

Čosi z tej výšky spadlo a s hlasným cvengnutím sa odrazilo od ostrvy. Dievčina sa vyľakane pritisla k múru veže. To, čo sa neďaleko nej ligotalo v svetle plameňov, bola zakrivená

čepel' noža. Zišlo jej na um, že by sa jej mohol zísť. Pridržala sa chladných kameňov, trochu sa nadvihla a načiahla ruku.

Niečo zahrkotalo, zaklepotalo a na kameňoch pri východnej stene turne sa roztrieštili úlomky prehnutých dosák. Mladá žena sa včas odtiahla. Začula bosorkin výkrik, ktorý prešiel do tiahleho skuvíňania. To neslablo, práve naopak – rýchlo silnelo. Dievča pozrelo hore. Popri veži sa mihol tieň, akoby zvrchu zlietol upír s rozprestretým plášťom.

Čarodejnica dopadla na balvany a jej krik sa zlomil spolu s telom. Spomedzi čiernych kučier vychrstla ružovkastá kaša, kožu na končatinách pretrhli kosti, vystrekla krv. Napriek tomu striga ešte chvíľu gúľala očami a nemo otvárala ústa. Telo sa triaslo a mykalo, odmietalo umrieť. Tehotná žena odvrátila tvár a schovala ju v dlaniach.

Keď Hrdlorez vyšiel z veže a zliezol po ostrve, striga akurát naposledy vykoplá nohami. Pri pohľade na ňu skrivil tvár, akoby si chcel zhnusene odpluť.

„Panenka Mária...“

Otočil sa. Sedliačka sa držala za brucho a lapala po dychu. Sklonil zrak a zbadal zväčšujúci sa mokrý flak na do-trhanej sukni medzi jej rozťahnutými nohami.

„Odtiekla ti voda,“ oznámil vecne. Žena opäť zaúpela, tvár jej očervenela, na sluchách navreli žily.

„Nie... Pri svätej Bohorodičke, nie na tomto mieste...“

„Nedá sa nič robiť, dieťa sa pýta na svet.“

Z bolesťou skrivenej tváre naňho civeli oči plné strachu. Muž mrzuto zafučal, po krátkom váhaní však pokýval hlavou na znak, že sa rozhodol. Zložil si klobúk i bandalier, odložil zbrane i torbu s niečím ťažkým vnútri. Keď si vyhrňal rukávy košeľe, zrak mu padol na kotol.

„Výborne, vriaca voda sa zide.“

Obavy v ženinom výraze vystriedala hrôza. Mladíkovi šklblo kútikom úst.

„Tak som to nemyslel, neboj sa. Človečine som nikdy neprišiel na chuť.“

KAPITOLA DRUHÁ

*Joachim Stein dostane pozvanie na návštevu;
ako zvyčajne, dôvody nie sú čisto zdvorilostné.
Hostinu spestria príšerné historky o ľudojedoch.*

„Rytier Stein zo Striebornej skaly! Aká to nevýslovná poc-
ta pre môj skromný príbytok!“

Vrelé privítanie zaskočilo kapitána nepripraveného. Keď
ho od pečenej klobásy a holby piva v hostinci na námestí
vyrušil nastrojený mladý panoš a úctivo mu oznámil, že
ho urodzený pán Pavol zo slávneho rytierskeho rodu Topoľ-
čianskych žiada o návštevu vo svojom zámku, Stein si s po-
vzdychom pomyslel: *A je to tu zas. Dofrasa.*

Takmer vždy, keď zavítal do nejakého mesta a nepodarilo
sa mu utajiť svoju prítomnosť či aspoň totožnosť, skôr či ne-
skôr si ho predvolala miestna vrchnosť, šľachtická či meštian-
ska, a pustila sa vyzvedať, čo chýrneho vyšetrovateľa a lovca
zločincov priviedlo práve do ich chotára. Pochopiteľne, tieto
výsluchy mali za cieľ zistiť predovšetkým to, či má Stein ne-
jaké znalosti aj o nezákonnostiach páchaných samotnými mo-
cipánmi. Pretože, ako kapitána naučila skúsenosť, ľudské ple-
meno je hriechne a každý má za nechtami nejakú špinu – niekto
len na zopár zdravasov po spovedi, iný má od nej pazúry
čierne ako satanáš. Ďalšou súčasťou týchto predvolaní býva-
lo preverovanie a často aj spochybňovanie Steinovej právo-
moci. Ak sa pohlavári cítili dosť vplyvní, nezľakli sa habsbur-
skej pečate a skúsili ho viac či menej otvorene zastrašovať.

Na túto muziku už Stein vedel tancovať – obrazne pove-
dané, samozrejme; kvôli kolenu zranenému tureckým šípom
sa jeho tanečné dni skončili už pred rokmi – a preto si cestou
do zámku chystal v duchu osvedčené odpovede. Keď však
vošli po padacom moste do brány a dlhým podjazdom na ná-

dvorie, kde mu s úsmevom na tvári a rozpriahnutými rukami vyšiel v ústrety sám pán Pavol – podľa zlatom vyšívaného dolománu, drahokamami posádzanej reťaze na krku a ťažkých prsteňov takmer na každom hrubom prste to nemohol byť nik iný –, Stein usúdil, že je načase prehodnotiť stratégiu.

„Vaša urodzenosť,“ uklonil sa, lenže pán zámku to s otvorenou náručou myslel vážne a čoraz zmätenejšieho Steina objal ako starého priateľa. Pritom ho štedro ovalil vínovými výparmi, čo dostatočne vysvetlilo jeho vrúcnosť.

„Toľká česť!“ opakoval. Hoci bol o dobrých desať rokov mladší ako Stein a viditeľne lepšie živенý, vo fúzoch a pestovanej brade sa mu už beledi prvé šediny. „Určite ste poznali môjho otca, Jána Topoľčianskeho. On o vás vždy hovoril s veľkým uznaním. Čo je nanajvýš nezvyčajné.“

„Ako prosím?“

„Och, ospravedlňujem sa, tak som to nemyslel. Ja len... ako by som to... Uvediem príklad! Trebárs nejaký remeselník, dajme tomu... murár,“ pán Pavol pri tých slovách ukázal na nárožnú baštu zovretú lešením. „Ani keby ste ho holého a so závažiami na nohách posadili na drevenú kozu, nevyjadri sa pochvalne o iných stavbároch, práve naopak, čo najviac pohani ich prácu. Obzvlášť ošomre tých, na ktorých dieľo má nadviazať. *Ktorý babrák staval tento bolverk, pane? Kto navrhol tamten arkier s tými trestuhodne slabými krakorcami, kto osadil prevet práve na túto stenu? Musím to všetko opraviť, a nebude to vôbec lacné.* A čosi podobné neplatí len o remeselníkoch, ale aj o vojvodcoch. Môj otec, nech mu je zem ľahká, hovoril o ostatných dôstojníkoch v cisárskom vojsku väčšinou kriticky a neraz s opovrhnutím či rovno zášťou. Ale rytiera zo Striebornej skaly, chýrečného Odysea z Dotisu, spomínal vždy s rešpektom a pri vašom mene dvíhal čašu na prípitok. Čo mi pripomína, aby sme už nepostávali pod hviezdami. Prosím, nasledujte ma k plným krčahom a taniem, nech vám nezíde na um, že som mizerný hosťiteľ.“

Stein sa nezmohol na slovo, len poslušne nasledoval pána Pavla do podlubia arkády, ktorá obiehala takmer celé nádvorie. To, čo šľachtic nazval *skromným príbytkom*, bol v skutočnosti priestranný poschodový kaštieľ so štyrmi krídlami a veľkými baštami na rohoch. Áno, sídlo bolo stále vo výstavbe – Stein odhadoval, že tu predtým stála údolná vod-

ná pevnosť –, ale kým bašty a holé vonkajšie múry stále obklopovali ostnaté lešenia, na nádvorí už steny i stĺporadia svietili belostnou omietkou a strechy s novými komínmi a vikiermi sa jagali drahým medeným plechom.

O niekoľko minút už obaja muži sedeli za štedro prestretým stolom v hlavnej sieni s maľovanými stenami a kazetovým stropom, portrétmi predkov, so zrkadlami v strieborných rámoch a s brokátovými závesmi na oknách. Hoci bol teplý, ba horúci júlový podvečer a sieň pretínali lúče zapadajúceho slnka, v ohromnom kozube praskali horiace polená.

Stein už klobásami v hostinci zahnal najhorší hlad po celom dni v sedle, ale nezdráhal sa ochutnať ani pečené jariabky, srnčí chrbát v čiernej omáčke a zajaca duseného vo vlastnej krvi s pivom a octom. Jedlo mu spolu s množstvom parožia a iných trofejí na stenách prezradilo, že vládcovia Malých Topoľčian sú vášniví poľovníci. Pán Pavol sa skutočne pochváľil, že väčšinu mäsa pre dnešné hody zaobstaral sám.

„Zamladi som lovil aj tradičnými spôsobmi, kušou, kopijou či mečom na diviaky,“ rozprával, zatiaľ čo do seba lial ďalšie a ďalšie víno, „ale dnes už používam väčšinou pušku. Všimol som si aj vašu zbraň, kapitán, na prvý pohľad pochádza z dielni tešínskych majstrov.“

„Vyznáte sa,“ pritakal Stein. V duchu už dospel k záveru, že miestny pán sa ho pred výsluchom snaží uchlácholiť vynikajúcim jedlom a ešte lepším pitím. Považoval to za príjemné vybočenie zo zvyčajnej schémy.

„Ten elegantný tvar a nádherné zdobenie z perlete a strieborného drôtu!“ nadchýnal sa pán Pavol. „Skvostný kus, aj keď je vidieť, že už má čo-to za sebou. Netreba nič vysvetľovať, pre vás to určite nie je sviatočná zbraň, vyberaná z almary len na poľovačky. Pokiaľ viem, používate ju na lov trochu iných šeliem.“

„Už mi párkrát zachránila život,“ prisvedčil Stein a nazdal sa, že prišla chvíľa, keď sa rozhovor konečne stočí k jeho *remeslu*. Pán Pavol však po ďalšom dúšku vína zamyslene pokýval hlavou, odmlčal sa a srdečnosť z neho náhle vyprchala. Očividne naňho doľahlo množstvo vypitého vína, oči sa mu už leskli ako kaprovi. Stein z toho ticha upadol do rozpakov. Okrem nich pri stole nikto nesedel a kapitán usúdil, že by nebolo príliš vhodné pýtať sa na ďalších obyvateľov kaštiela.